

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

DAVLAT O'QUV DASTURI
ELEMENTAR MATEMATIKA
MILANMALARI

KATIB JURUH

ELEMEN
MATEMA

**ILK QADAM DAVLAT O'QUV
DASTURI ASOSIDA KATTA
GURUHLARDA YIL DAVOMIDA
O'TKAZILADIGAN ELEMENTAR
MATEMATIKADAN
FAOLIYAT
ISHLANMALARI**

Son va sanoq

1. 1 dan 10 gacha to‘g‘ri sanash ko‘nikmasini mustahkamlash.
 2. 10 dan 1 ga‘sha teskari sanashni o‘rgatish.
 3. 10 gacha bo‘lgan sonlarni yozuvda farqlashni o‘rgatish.
 4. Xalqaro qurʼon surʼalarini o‘rganish.
 5. 10 gacha bo‘lgan sonlarning tartibini sonlar yordamida ifodalashni o‘rgatish.
 6. 10 gacha bo‘lgan sonlarni sonlarni bilan tanishtirish va tartib bilan sanashga o‘rgatish.
 7. 20 gacha bo‘lgan sonlarning tartibini sonlarni bilan tanishtirish va tartib bilan sanashga o‘rgatish.
 8. 20 gacha bo‘lgan sonlarning tartibini sanash malakalarini mustahkamlash.
 9. Aritmetika operatsiyalarini qizilqishni o‘rganish.
-
1. 10 gacha bo‘lgan narsalarini qizilqishni o‘rganish.
 2. Narsalarni bo‘lish usuli bilan 2 ta teng bo‘lakka bo‘lgan narsalarni o‘rgatish.
 3. Butunni 4 ta teng bo‘lakka bo‘lgan narsalarni qizilqishni o‘rgatish.
 4. Narsalarni 4 ta teng bo‘lakka bo‘lishni qizilqishni o‘rgatish.
 5. Ko‘z bilan chamalash qobiliyatlarini rivojlash.
 6. “Qalin-yupqa”, “uzun-qisqa” narsalarning qizilqishini o‘rganish.
 7. Narsalarni qizilqishni davom ettirish.
 8. 20 gacha bo‘lgan narsalarni o‘lchamiga ko‘ra joylashtirish.

Geometrik shakllar

1. Kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchak shakllarini farqlashga doir mashqlar.
2. Tayoqchalardan turli shakllar hosil qilishni o‘rgatishni davom ettirish.
3. Tayoqchalar yo‘damida turli muammoli vazifalarni hal qilishni o‘rgatish.
4. Doira va ox shakllarini farqlashga doir mashqlar.
5. Turli geometrik shakllar yig‘masidan har xil o‘yinlar o‘ynash.
6. Tayoqchalar narsalari yig‘masidan ‘lgan geometrik shakllardan bir nechta tayoqchani olish usuli bilan tanishtirish.
7. Fazoda boshqa narsalarni yig‘masidan foydalanib, namunadagi narsalarni hosil qilishga o‘rgatish.
8. Labzodalar bilan tanishtirish.

Fazoda tasavvur

1. Fazoviy tasavvurning mustahkamlashuviga (fazoda, chaychap, oldinda, orqada, uzoqda, yaqinda).
2. Atrofdagi narsalarning o‘sishini, qurishini, qayatini, qaytbil bilan ifodalash ko‘nikmasini mustahkamlash.
3. Ko‘rsatilgan yo‘nalishlarning o‘sishini, qurishini, qayatini, qaytbil vaziyatini berilgan shart bo‘yicha aniqlashga o‘rgatish.
4. Qog‘oz varag‘ining o‘ng, chegarasi, qurishi, qaytasi, qaytbili o‘sishiga o‘rgatish.
5. Fazoda boshqa odamga, boshqa boshqa nishchayga nishchayga o‘sishni o‘sishni o‘rgatish.
6. Harakat davomida, yugurib ketayotganda yo‘naliq vaziyatini o‘sishga o‘rgatish.

Vaqt haqidagi tasavvur

1. Sutka qismlari – ertalab, kunduzi, kechqurun, tun kabi tushshuqning mustahkamlash va chuqurlashtirish.
2. Kecha, bugun, ertaga haqidagi tasavvurlarni mustahkamlash.
3. Hafta kunlari bilan tanishtirish.
4. Hafta kunlarining nomlarini bilish va ketma-ket kelishi haqidagi tasavvurlarni mustahkamlash.
5. Yil fasllari bilan tanishtirish va fasllarning nomini to‘g‘ri aytishga o‘sish.
6. Yil fasllari: “Bu qachon sodir bo‘ladi?” o‘yini orqali bilimlarini mustahkamlash.

Son va sanoq

Mavzu: 1 dan 10 gacha to‘g‘ri sanash ko‘nikmasini mustahkamlash

Maqsad:

- Bolalarning 1 dan 10 gacha to‘g‘ri sanay olish ko‘nikmasini mustahkamlash.

Kutilayotgan natijalar:

- Bolalar 10 gachato‘g‘ri sanash malakasini egallaydilar.
 - Bolalar mustaqilliklashga, har bir ishga ijodiy yondashishga o‘rganadilar.

Kerakli jihozl

- Oldi qurilma - angan, qagallanmagan rasmlar, qog'oz o'lchami: bo'yи 21 sm, eni 30 sm
(1)

Faoliyatni tayyorlidan tayyorlangan va bolalar soniga mos ravishda ko‘payurilganda olib qo‘sida olim yoki qo‘sidi. Har bir bola mustaqil ishlash imkoniyatiga ega bo‘ladi.

Tekniki B
1:1
Ayatning borishi:
1:1
1:1
1:1

Tarbiyachi: Bolalar qo'shimchasi bilan qo'lining qo'lini qanda nechtadan rasm bor?

To^gri- I tadan.

Qo‘lingizdagи rasмдир. Men sizlarga topshiriq va savdiga kamayishga javob topasizlar va bajarib borasizlar. Tayyormisiz? Unday bo‘lsa, shing. Bu-sehrli, jumboqli rasmdir. Men

Bolalar faoliyati. Таджикӣ. У

Tarbiyachi: Yaxshi, ko'pchilik bolalar etib o'tlab yuribdi.

-Qorni ochib qo'zichoq,

Beda ebdi o‘zicha.

Tushgacha 2 quchoq,

Undan keyin 1 quchoq.

Har bir quchog‘i 1 bog‘dan,

Jami bo'ldi necha bog'? (3 bog')

-To‘g‘ri! Ikki bog‘ beda chizilgan eka

Bolalar faoliyati.

Tarbiyachi: Bola

Davradagi olmaxonda 1 ta yong'oq, ayiqda-chi 1 ta asalli ko'za quyonchada esa nimagadir hech narsa yo'q. Bolajonlar, quyonchada esa ko'radi? To'g'ri, bolajonlar, quyoncha sabzi eyishni yaxshi ko'radi, shusabzida ta sabzi chizib beramiz. Qani qalamlarni ishga soling, quyonchanini xususiyatiga hayvonlarni sanab chiqing. Nechta ekan? (4 ta). O'tloqdagagi hayvonlar ichida eng kichkinasi-chi?

Bolalar faoliyati.

Tarbiyachi: Bolajonlar, mana bu daraxt shoxidagi olmaxonlarni sanangchi ular nechta ekan. (5 ta) Olmaxonlarning har birida nechtadan yong‘oq bor? (1 tadan) Hamma olmaxonda nechta yong‘oq bor? Qani bolajonlar, yong‘oqlarni sanab chiqamiz. Yong‘oqlar nechta ekan? (5 ta).

Tarbiyachi: Bolajonlar, o‘rmonda shunday chiroyli ko‘l bor ekan—a! Ko‘lda nechta oqqushlar suzib yurishibdi. Qani sanab ko‘ringlarchi. (6 ta) Endi yo‘lda davom etamiz.

Tarbiyachi: Bolajonlar, qaranglar, 100 yoshga kirgan daraxt yonidan chiqib qoldik. Uning tagida qo‘ziqorinlar o‘sdi. Daraxtning o‘ng tomonidagi 6 ta qo‘ziqorin ko‘rinib turibdi-yu, chap tomonidagi 1 ta qo‘ziqorin ko‘rinmay turibdi. Siz o‘zingiz daraxtning chap tomoniga 1 ta qo‘ziqorin chizib chiqing. Endi sanab chiqing, jami qo‘ziqorinlar nechta bo‘ldi? (7 ta).

Tarbiyachi: Bolajonlar, qaranglar, 100 yoshga kirgan daraxt yonidan chiqib qoldik. Uning tagida qo‘ziqorinlar o‘sdi. Daraxtning o‘ng tomonidagi 6 ta qo‘ziqorin ko‘rinib turibdi-yu, chap tomonidagi 1 ta qo‘ziqorin ko‘rinmay turibdi. Siz o‘zingiz daraxtning chap tomoniga 1 ta qo‘ziqorin chizib chiqing. Endi sanab chiqing, jami qo‘ziqorinlar nechta bo‘ldi? (7 ta). Rasmdagida qaranglar, 100 yoshga kirgan daraxt yonidan chiqib qoldik. Uning tagida qo‘ziqorinlar o‘sdi. Daraxtning o‘ng tomonidagi 6 ta qo‘ziqorin ko‘rinib turibdi-yu, chap tomonidagi 1 ta qo‘ziqorin ko‘rinmay turibdi. Siz o‘zingiz daraxtning chap tomoniga 1 ta qo‘ziqorin chizib chiqing. Endi sanab chiqing, jami qo‘ziqorinlar nechta bo‘ldi? (7 ta). Lekin rasmdagida qaranglar, 100 yoshga kirgan daraxt yonidan chiqib qoldik. Uning tagida qo‘ziqorinlar o‘sdi. Daraxtning o‘ng tomonidagi 6 ta qo‘ziqorin ko‘rinib turibdi-yu, chap tomonidagi 1 ta qo‘ziqorin ko‘rinmay turibdi. Siz o‘zingiz daraxtning chap tomoniga 1 ta qo‘ziqorin chizib chiqing. Endi sanab chiqing, jami qo‘ziqorinlar nechta bo‘ldi? (7 ta). Jami 8 ta bo‘lishi uchun nechta qush chizishimizni sanang, nechta bo‘ldi? (8 ta).

Bolalar qurayishi.

Tetiklashshuru.

Tarbiyachi: Bolajonlar, qaranglar, 100 yoshga kirgan daraxt yonidan chiqib qoldik. Uning tagida qo‘ziqorinlar o‘sdi. Daraxtning o‘ng tomonidagi 6 ta qo‘ziqorin ko‘rinib turibdi-yu, chap tomonidagi 1 ta qo‘ziqorin ko‘rinmay turibdi. Siz o‘zingiz daraxtning chap tomoniga 1 ta qo‘ziqorin chizib chiqing. Endi sanab chiqing, jami qo‘ziqorinlar nechta bo‘ldi? (7 ta). Kallamizni o‘ngga qo‘shtikchayni silkitamiz.

Endi o‘tirib yozishimizni, qaranglar, 100 yoshga kirgan daraxt yonidan chiqib qoldik. Uning tagida qo‘ziqorinlar o‘sdi. Daraxtning o‘ng tomonidagi 6 ta qo‘ziqorin ko‘rinib turibdi-yu, chap tomonidagi 1 ta qo‘ziqorin ko‘rinmay turibdi. Siz o‘zingiz daraxtning chap tomoniga 1 ta qo‘ziqorin chizib chiqing. Endi sanab chiqing, jami qo‘ziqorinlar nechta bo‘ldi? (7 ta). Lekin rasmdagida qaranglar, 100 yoshga kirgan daraxt yonidan chiqib qoldik. Uning tagida qo‘ziqorinlar o‘sdi. Daraxtning o‘ng tomonidagi 6 ta qo‘ziqorin ko‘rinib turibdi-yu, chap tomonidagi 1 ta qo‘ziqorin ko‘rinmay turibdi. Siz o‘zingiz daraxtning chap tomoniga 1 ta qo‘ziqorin chizib chiqing. Endi sanab chiqing, jami qo‘ziqorinlar nechta bo‘ldi? (7 ta). Jami 8 ta bo‘lishi uchun nechta qush chizishimizni sanang, nechta bo‘ldi? (8 ta).

Tarbiyachi: Bolajonlar, qaranglar, 100 yoshga kirgan daraxt yonidan chiqib qoldik. Uning tagida qo‘ziqorinlar o‘sdi. Daraxtning o‘ng tomonidagi 6 ta qo‘ziqorin ko‘rinib turibdi-yu, chap tomonidagi 1 ta qo‘ziqorin ko‘rinmay turibdi. Siz o‘zingiz daraxtning chap tomoniga 1 ta qo‘ziqorin chizib chiqing. Endi sanab chiqing, jami qo‘ziqorinlar nechta bo‘ldi? (7 ta). Lekin rasmdagida qaranglar, 100 yoshga kirgan daraxt yonidan chiqib qoldik. Uning tagida qo‘ziqorinlar o‘sdi. Daraxtning o‘ng tomonidagi 6 ta qo‘ziqorin ko‘rinib turibdi-yu, chap tomonidagi 1 ta qo‘ziqorin ko‘rinmay turibdi. Siz o‘zingiz daraxtning chap tomoniga 1 ta qo‘ziqorin chizib chiqing. Endi sanab chiqing, jami qo‘ziqorinlar nechta bo‘ldi? (7 ta). Jami 8 ta bo‘lishi uchun nechta qush chizishimizni sanang, nechta bo‘ldi? (8 ta).

Zap olmalar pishibdi,
1 tasi erga tushibdi,
9 tasi shoxda-shirin
Terib eng birin-ketin!
Hammasi, ayting nechta?
12 ta deysizmi? Hech-da... (10 ta)

Daraxtda nechta olma bor ekan? (9 ta)

Endi, erga tushgan olmani chizing. Jami 10 ta olma bor ekan?

Tarbiyachi: Bolajonlar, chizgan rasmlaringizni boshchida qo‘shtikchayni o‘sirib chiqaman. Bolajonlar, hammalaringiz juda qo‘shtikchayni o‘sirib chiqaman. Rasmlarni “Ijodiy ishlar” burchagiga ilib qo‘yamiz.

Bolalar bilimini tekshirish va mustahkamlash uchun savollar:

1. Qo‘zichoq necha bog‘ beda edi?
2. Ko‘lda nechta oqqush suzayotgan ekan?
3. Daraxt shoxida olmaxonlar nechta edi?
4. Daraxt shoxida nechta olma bor edi? Nечта olma erga tushgan edi?
5. Nечта qushning rasmini chizdingiz? Hamma qushlar nechta bo‘ldi?
6. Nечта gul ochilib turgan edi? Siz yana nechta gul chizdingiz?
7. Jami olmalar nechta bo‘ldi?
8. Sizga rasmlı topshiriqlar yoqdimi?

Faoliyat oxirida barcha bolalarni rag‘batlantirish.

Geometrik shakllar

Mavzu: Kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchak shakllarini farqlashga doir mashqlar

Maqsad:

- Bolalarga kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchak shakllarini farqlashni o‘rgatish.

Kutilayotgan natijalar:

- Bolalarning kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchak shakllarining o‘xshash hamda farqli jihatlari haqidagi bilimlari mustahkamlanadi.

Kerakli jihozlar:

- Kvadrat (bo‘yi 8 sm, eni 8 sm) va to‘g‘ri to‘rtburchak shakllari (bo‘yi 5 sm, eni 8 sm).
- Kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchaklar tasvirlangan kartochkalar (o‘lchami: bo‘yi 6 sm, eni 10 sm).
- Qog‘oz varag‘idan kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchak shakllari Tarqatma jihozlar har bir bolaga alohida beriladi.
-

Faoliyatning borishi:

Tarbiyachi: Bolajonlar, agar e’tibor bergan bo‘lsangiz ba’zi geometrik shakllar o‘xshash, shu bilan birga ularning farqli jihatlari ham bor. Bu shakllar nima deb ataladi?

Bolalar: To‘g‘ri to‘rtburchak va kvadrat.

Tarbiyachi: Biz kvadrat bilan to‘g‘ri to‘rtburchakni taqqoslab, ular nimasini bilan o‘xshash va nimasini bilan farq qilishini bilib olamiz. Bolalar qo‘lingizga kvadratni oling va uning chetidan barmoq yuritib chiqing. Kvadratda nimalar bor? (Bolalar kvadratning tomonlari va burchaklarini topishadi hamda ko‘rsatishadi.)

Tarbiyachi: Endi to‘g‘ri to‘rtburchakni qo‘lingizga oling va uning atrofidan barmoq yuritib chiqing. To‘g‘ri to‘rtburchakda nimalar bor? To‘g‘ri to‘rtburchakda va kvadratda nechtadan tomon va nechtadan burchak bor?

Bolalar tomon va burchaklarni sanab chiqadilar.

Tarbiyachi: Kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchakda burchaklar soni tengmi?

Bolalarning javobi.

Tarbiyachi: Kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchakning tomonlari nechtadan?

Bolalarning javobi.

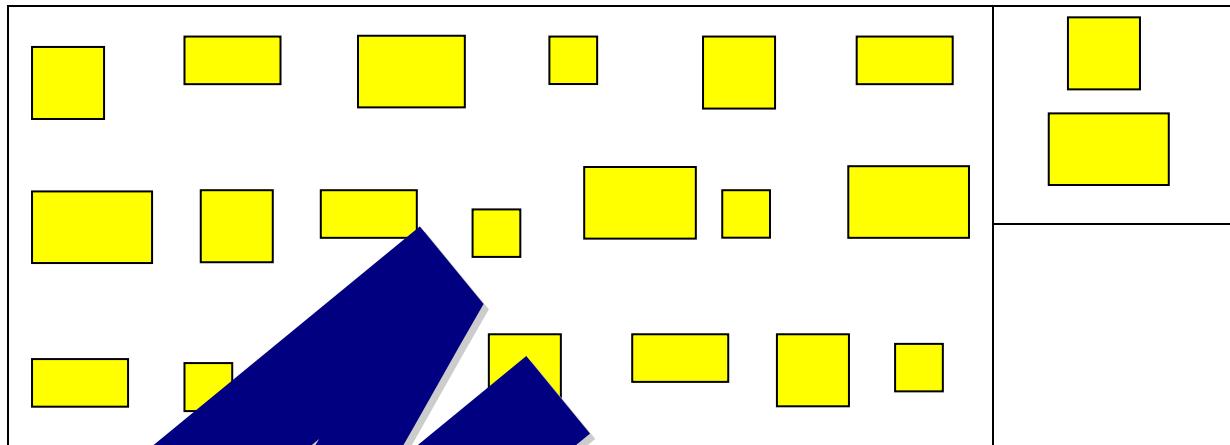
Tarbiyachi: Kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchak tomonlarining uzunligi haqida nima deyish mumkin? Ularning tomonlarini qanday o‘lhash mumkin? Kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchakni ustma-ust qo‘yib o‘lchaymiz. Ularning tomonlari teng ekanmi? Bolajonlar, kvadrat bilan to‘g‘ri to‘rtburchakning farqini bilib oldik. Demak, kvadratning hamma tomonlari teng ekan. To‘g‘ri to‘rtburchakning qarama-qarshi tomonlari teng bo‘lib, ikki tomoni uzun, ikki tomoni kalta ekan.

Bolajonlar, hammamiz qo‘limizga kvadrat shaklidagi sariq rangli qog‘oz varag‘ini olamiz va uni to‘g‘ri to‘rtburchak shakliga keltirish uchun bir tomonidan ozginasini qo‘limizda yirtib tashlaymiz. Kvadratimiz to‘g‘ri to‘rtburchak shakliga aylandi.

Endi to‘g‘ri to‘rtburchak shaklidagi qizil rangli qog‘oz varag‘ini olamiz va uni kvadrat shakliga keltirish uchun avval bir tomonidan ikkinchi tomonga teng qilib o‘lchaymiz, bunda ikkita teng uchburchaklar hosil bo‘ladi. Mana shu uchburchaklardan ortgan joyini chizib olamiz. Keyin chizilgan joyidan qayirib belgilab olamiz. Belgilab olgan chizig‘imizdan yirtib olib tashlasak to‘g‘ri to‘rtburchagimiz kvadrat shakliga aylanadi.

Bolalar uchun amaliy ish.

Kartochkalar bilan ishlash:

1. To‘g‘ri to‘rtburchakni qanday yordamida birlashtirib chiqing.
2. Kvadratni qanday yordamida birlashtirib chiqing.
3. Nechta kvadratni qanday sanan birlashtirib chiqiga shuncha nuqta qo‘ying.
4. Nechta to‘g‘ri to‘rtburchakni qanday yordamida birlashtirib chiqsa to‘rtburchak ichiga shuncha nuqta qo‘ying.
4. Yoningizdagi kartochkalar bilan qanday yordamida birlashtirib chiqing va to‘g‘ri bajargan bo‘lsa kvadrat, noto‘g‘ri bajargan bo‘lsa to‘rtburchakni chizing.

Bilimlarni mustahkamlash uchun komandir: “Bolalar, oshirish.

Bolalar ketma-ket turib turishni qilishni komandir oldinda boradi. Komandir (qarsak chalib) signal bergan soxirishda bolalar qanday yordamida bolalar shaklga davalot to‘xtab, qimirlamay postda turadi, qolganlari yurishda davom etadi. Komandir hamma bolalarni o‘zi belgilangan tartibda postga qo‘yib beradi, nima qolganlari qanday shakl hosil bo‘ladi (katta va kichik kvadrat, katta va kichik to‘g‘ri to‘rtburchak, doira va hokazo). So‘ng bolalardan ular qanday shaklni yasagan bolalarini yanada komandir saylanadi va har bir bola komandir bo‘lguniga qadar o‘yin davom etadi. O‘yin bolalarni tinchlantiradi va uyushqoqligini maydi. Bolalar qanday geometrik shakllar to‘g‘risidagi tasavvurlari mustahkamlanadi.

Bolalarning bilimini oshirish va mustahkamlash uchun bolalar.

1. Kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchakning qanday o‘xshasi? Sizga qaysi shakl yoxlasa kerak?
2. Kvadrat va to‘g‘ri to‘rtburchakning qanday farqli jiha?
3. Kvadratni to‘g‘ri to‘rtburchak shakliga keltirish uchun nima qilish kerak?
4. To‘g‘ri to‘rtburchakni kvadrat shakliga keltirish uchun nima qilish kerak?
5. Sizga qaysi shakl yoqadi kvadratmi yoki to‘g‘ri to‘rtburchak?

Faoliyat yakunida bolalarni rag‘batlantirish.

veb-saytimiz: **Zokirjon.com**

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-88-18 nomeraga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan jek456 izlab telegramga murojaat qilishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

Narxi: 15 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To‘lov uchun: 9860230104973329

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**